

Сарајево, 12.04.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 05.04.2021. - 09.04.2021.**

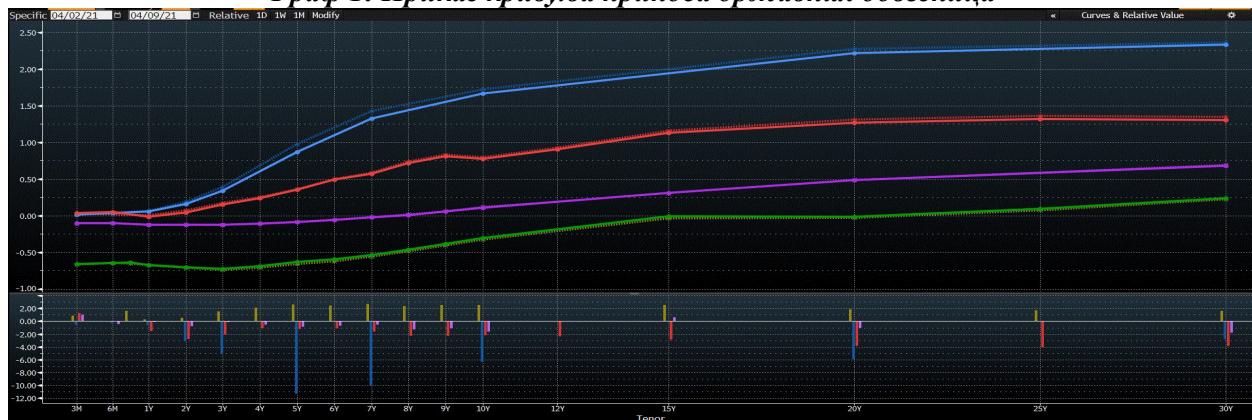
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	2.4.21	- 9.4.21	2.4.21	- 9.4.21	2.4.21	- 9.4.21	2.4.21	- 9.4.21
2 године	-0,71	- -0,70 ➤	0,19	- 0,15 ↘	0,08	- 0,05 ↘	-0,11	- -0,12 ↘
5 година	-0,66	- -0,63 ➤	0,98	- 0,86 ↘	0,37	- 0,35 ↘	-0,08	- -0,08 ➤
10 година	-0,33	- -0,30 ➤	1,72	- 1,66 ↘	0,80	- 0,77 ↘	0,13	- 0,11 ↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси	
	2.4.21	- 9.4.21
3 мјесеца	-0,634	- -0,640 ↘
6 мјесеци	-0,649	- -0,649 ➤
1 година	-0,597	- -0,639 ↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 09.04.2021. године (пуне линије) и 02.04.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приносови на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су повећани у односу на претходну седмицу, при чему су приноси њемачких обвезница забиљежили раст између 1 и 2,5 базна поена. Израженији раст забиљежиле су шпанске и италијанске обвезнице средњег и дужег рока доспијећа, чији су приноси повећани између 5 и 10 базних поена.

Министар финансија Француске Le Maire је почетком прошле седмице објавио нове, слабије, прогнозе раста БДП-а земље за ову годину које сада износе 5%, док су претходне прогнозе указивале на раст од 6%. Смањење прогнозе економског раста долази након најновијег најављеног lockdowna широм земље у трајању од четири седмице, те се очекује да ће се исте одразити на економију. Члан УВ ЕЦБ Weidmann је изјавио да еврозона далеко заостаје за економским опоравком који је започео у САД, а усљед борбе и покушаја успостављања контроле над трећим таласом пандемије, а истовремено је дошло и до поремећаја кампање вакцинације. У складу с тим, он је упозорио да прогнозе БДП-а за ову годину, а које је ЕЦБ тек ревидирала у марта (4,0%),

можда неће бити могуће достићи уколико дође до продужетка рестриктивних мјера. Такође, за Њемачку, Weidmann је изјавио да се чини мало вјероватним достизање прогноза економског раста од 3% ове године, а што је прогнозирано у децембру прошле године, наводећи као разлог рестриктивне мјере уведене с циљем контроле КОВИД19. Ипак, сматра да би 2022. година могла да буде боља него је раније очекивано. Поред опрезних изјава везано за питање економског опоравка у еврозони, током прошле седмице европски званичници су упозоравали на исувише спору имплементацију расподјеле средстава по основу ЕУ фонда опоравка вриједног 750 милијарди EUR, као и да би негласање у корист ових мјера могло имати веома негативан утицај по економски опоравак еврозоне. Такође, још увијек је присутан проблем раста броја заражених, а што свакако негативно дјелује на економске изгледе због рестриктивних мјера које се проводе с циљем сузбијања ширења пандемије.

Bloomberg је у прошлој седмици објавио да је вишак новца у економији еврозоне достигао 4 билиона EUR (удуплан износ у протеклих годину дана), јер су финансијске институције повећале средства која држе код ЕЦБ након што је ова институција повећала кредитирање банака јефтиним кредитима, те убрзала темпо куповина обvezница с циљем ограничавања раста трошкова финансирања. Као резултат тога, вишак ликвидности је забиљежио оштар раст у поређењу с периодом од прије 10 година када је износио нула.

Табела 3: Крећање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености – ЕЗ	ФЕБ	8,1%	8,3%
2.	Стопа незапослености – Белгија	ФЕБ	-	5,7%
3.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	ФЕБ	8,9%	10,2%
4.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	МАР	-	-59,1
5.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	АПР	6,7	13,1
6.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	МАР	52,5	53,2
7.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ФЕБ	20,3	18,1
8.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	ФЕБ	-	-5,25
9.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	1,3%	1,5%
10.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ФЕБ	5,3%	5,6%
11.	Индустријска производња - Њемачка (Г/Г)	ФЕБ	-2,3%	-6,4%
12.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ФЕБ	-1,2%	-6,6%
13.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ФЕБ	-	5,5%
14.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ФЕБ	-1,3%	-2,1%
15.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	ФЕБ	-	40,3%
16.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ФЕБ	-	-4,6%
17.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ФЕБ	-	-1,7%
18.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ФЕБ	-	-7,1%
19.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ФЕБ	-6,0%	-5,7%
20.	Стопа инфлације – Холандија	МАР	-	1,9%
				1,9%

САД

Током протекле седмице објављен је записник с посљедње сједнице FOMC-а која је одржана 17. марта. Информације објављене у записнику нису ублажиле очекивања да ће монетарна политика у САД остати ултраекспанзивна све док не постоје значајни докази који ће ујерити креаторе политике да су достигнути агресивни циљеви запослености и инфлације. Такође, у записнику је истакнуто да ће све будуће одлуке у монетарној политици везано за питање ублажавања монетарних мјера бити засноване на актуелном, а не на прогнозираном економском прогресу. У записнику је наведено да су очекивања економског раста повећана. Просјечан очекивани раст БДП-а у 2021. години је повећан на 6,5% у односу на ранију пројекцију из децембра која је износила 4,2%. Седам од 18 чланова FOMC-а очекују повећање распона референтне каматне стопе до краја 2023. године, док осталих 11 очекује да ће каматна стопа остати непромијењена и током 2023. године. Значајно је да је свега неколико чланова овог тијела изразило забринутост да би

високо експанзивни финансијски услови могли водити претјераним ризицима и могли утицати на изградњу финансијске неравнотеже.

Министрица финансија Yellen је у првом говору о међународној економској политици истакла повратак Америке на „глобалну сцену“, износећи као аргумент усклађену стопу пореза на добит у главним светским економијама као дио напора да се обнови глобално вођство и кредитабилитет са савезницима из САД након Trumpove унилатералне политике.

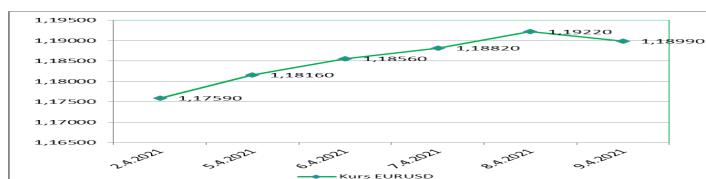
Предсједница Феда из Cleveland Mester је изјавила да се економска очекивања САД поправљају, додајући да би Фед требало да се држи стимултивне монетарне политичке како би помогао даљи економски раст и остварио циљеве пуне запослености и инфлације од 2%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс услужног сектора F	МАР	60,2	60,4
2.	PMI композитни индекс F	МАР	59,1	59,7
3.	ISM индекс услужног сектора	МАР	59,0	63,7
4.	Фабричке поруџбине	ФЕБ	-0,5%	-0,8%
5.	Поруџбине трајних добара F	ФЕБ	-1,1%	-1,2%
6.	MBA апликације за хипотекарне кредите	2. април	-	-5,1%
7.	Трговински биланс (у млрд. USD)	ФЕБ	-70,5	-71,1
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	3. април	680.000	744.000
9.	Континуирани захтјеви незап.за помоћ	27. март	3.638.000	3.734.000
10.	PPI индекс производа чија цена (Г/Г)	МАР	3,8%	4,2%
11.	Залихе у велепродаји (M/M) F	ФЕБ	0,5%	0,6%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1759 на ниво од 1,1899.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Велика Британија ће покренути шему кредитирања како би помогла компанијама приступ финансирању након поновног отварања економије из строгог лоцклоуна, нудећи им максималне кредите од 10 милиона GBP. Министар финансија Sunak је изјавио да ће кредити бити у распону од 25.001 до 10 милиона GBP, који ће замијенити постојеће програме КОВИД19, и да ће бити приоритет ове шеме грантова како би помогли компанијама да поново покрену трgovину. Тим пројектом ће управљати British Business Bank, а кредити ће бити доступни преко комерцијалних банака, док ће влада пружити гаранцију од 80%, са роком трајања до краја ове године и ограничењем камата до 14,99%.

Према истраживању које је проведено од стране Delloite, бизнисмени у Великој Британији су током I квартала текуће године били најоптимистичнији од када се ово истраживање проводи, а под утицајем успостављеног плана државе о изласку из рестрикција уведених због пандемије, док је ризик Брегзита умањен. Јачање пословног повјерења је појачало очекивања за запошљавања као и пословна улагања која су се нашла на највишем нивоу у посљедњих скоро шест година. С друге стране, Трговинска комора Велике Британије је истакла да је у групи која броји више од 2.900 извозника 41% имало нижи приход по основу иностраних продаја у I кварталу текуће године, што је већи проценат у односу на 38% колико је забиљежено у IV кварталу 2020. године.

Financial Times је објавио вијест да Велика Британија и ЕУ напредују у преговорима везано за питање на који начин да примјене пост Брегзит трговинска правила у Сјеверној Ирској.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Регистрације нових аутомобила (Г/Г)	МАР	-	11,5% -35,5%
2.	PMI индекс услужног сектора F	МАР	56,8	56,3 49,5
3.	Композитни PMI индекс F	МАР	56,6	56,4 49,6
4.	RICS индекс цијена кућа	МАР	55%	59% 54%
5.	PMI индекс грађевинског сектора	МАР	55,0	61,7 53,3

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,85050 на ниво од 0,86831, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3832 на ниво од 1,3707.

ЈАПАН

Током протекле седмице, члан MPC BoJ Noguchi је изјавио да је приоритет BoJ стварање радних мјеста и подстицање инфлације, а не заштита финансијских институција од посљедица смањених монетарних олакшица. Он је додао да би BoJ требала да припреми могуће опције финансирања у случају да треба да појача подстицаје, уколико буде неопходно ради постизања стабилности цијена и одговарајућег нивоа радних мјеста.

Аналитичари предвиђају пад економије Јапана у I кварталу као посљедицу уведеног ванредног стања у Токију и у другим регионима због поновног раста оболјелих од КОВИД19, чиме се врши притисак на предузета, посебно услужни сектор попут ресторана и хотела.

Званичник BoJ је изјавио да група од седам највећих светских централних банака има могућност да успостави заједничке платформе и правила за властите дигиталне валуте како би се поставили темељи за ефикаснија прекогранична плаћања. Руководилац одјела BoJ који надгледа развој дигиталних валута (CBDC) Kazushige Kamiyama је изјавио да се улога дигиталне валуте централне банке разликује у напредним економијама са снажним банкарским системом и у земљама у развоју које могу да користе CBDS како би надокнадиле недостатке у својој финансијској инфраструктури. Kamiyama је додао да је зато боље да се донесу заједничка правила међу земљама са сличним економским структурима, па је и пожељно да BoJ разговара о заједничким правилима са преосталих шест централних банака. Министар економије Nishimura је изјавио да влада планира да примјени строже мјере против ширења пандемије КОВИД19 у градовима Токио, Кјото и Окинава од 12. априла до 11. маја, након што је гувернерка Токија Коике изјавила да ће од Владе тражити да пооштри ограничења у Токију, те је позвала становнике да не напуштају град.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс услужног сектора F	МАР	46,5	48,3 46,3
2.	PMI композитни индекс F	МАР	48,3	49,9 48,2
3.	Зараде запослених (Г/Г)	ФЕБ	-0,6%	-0,2% -1,3%
4.	Потрошња домаћинства (Г/Г)	ФЕБ	-5,0%	-6,6% -6,1%
5.	Водећи индекс Р	ФЕБ	99,7	99,7 98,5
6.	Коинцидирајући индекс Р	ФЕБ	89,0	89,0 90,3
7.	Текући рачун (у млрд JPY)	ФЕБ	2.000	2.916,9 644,4
8.	Трговински биланс (у млрд JPY)	ФЕБ	471,8	524,2 -130,1
9.	Банкроти (Г/Г)	МАР	-	-14,32% -31,49%
10.	Повјерење потрошача	МАР	35,5	36,1 33,9

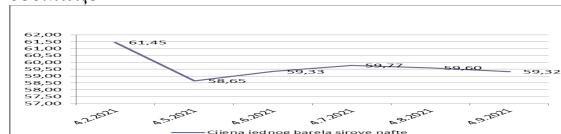
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио благи раст са нивоа од 130,17 на ниво од 130,51. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 110,69 на ниво од 109,67.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,45 USD (52,26 EUR). Почетком седмице цијена нафте је забиљежила пад након недавне одлуке ОPEC+ о спремности да повећава обим производње. Такође, постоји забринутост инвеститора око тога на који начин ће рестриктивне мјере у Индији утицати на опоравак потражње за овим енергентом. Исто тако, повећан број заражених вирусом КОВИД19 и даље лимитира тражњу, упркос одлуци ОPEC+ да почне са повећањем производње у мају. Благи раст цијене нафте забиљежен је у уторак, под утицајем снажних економских индикатора објављених за САД и Кину. Поједини аналитичари сматрају да би цијена нафте могла бити лимитирана одлуком ОPEC+ о повећању обима понуде за више од 2 милиона барела дневно. Очекивања ОPEC+ о оштром расту тражње у II кварталу су можда сувише оптимистична, сматрају поједини аналитичари. Као ограничавајући фактори у расту цијене наводе се lockdown у Европи, слабљење кредитног импулса у Кини те јачање долара, што може угрозити било који значајан раст преко 60 долара по барелу. Током трговања у сријedu цијена нафте је забиљежила веома благи раст, упркос побољшаним очекивањима економског раста. Блажи раст цијене нафте резултат је обновљених преговора о нуклеарном споразуму са Ираном којима се отварају могућности ублажавања санкција на извоз нафте из ове земље. У четвртак је цијена нафте смањена након што су објављени подаци да су залихе нафте у САД значајно повећане, због појачаног рада рафинерија, док је тражња пригушена у поређењу са нивоима који су забиљежени прије пандемије.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,32 USD (49,85 EUR). Посматрано на седничном нивоу цијена нафте је смањена за 3,47%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, пројектне и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне фине унце злата је износила 1.728,87 USD (1.470,25 EUR). Почетком седмице цијена злата благо је смањена, под утицајем процјена инвеститора о подацима са тржишта рада у САД који су били бољи од очекивања, али и импликација око плана потрошње предсједника Biden. Средином седмице цијена злата је имала благу тенденцију пада, јер су инвеститори очекивали објављивање записника са посљедњег састанка FOMC-а. Информације објављене у записнику нису ублажиле очекивања да ће монетарна политика у САД остати ултраекспанзивна, све док не постоје значајни докази који ће ујверити креаторе политике да су достигнути агресивни циљеви запослености и инфлације. Такође, у записнику је истакнуто да ће се све будуће одлуке о монетарној политици везано за ублажавање монетарних мјера бити засноване на актуелном, а не на прогнозираном економском прогресу. Поједини аналитичари тумаче да је кроз записник FOMC-а наглашено да се економија и даље налази далеко од дугорочног циља, те да ће требати неко вријеме прије него се услови значајно побољшају, што би значило повлачење садашње монетране политике. Овако препознат пессимистичан тон Феда утицао је на раст цијене злата. Поред тога, у четвртак је дошло до депрецијације долара, док су подаци са тржишта обvezница били мјешовити, што је дало додатну подршку расту цијене злата. Цијена злата је током трговања у петак била прилично волатилна те се кретала у интервалу између 1.750 и 1.731 долара по унци. У петак је поново дошло до апријецијације долара те је цијена злата смањена.

На затварању тржишта у петак цијена једне фине унце злата је износила 1.743,88 USD (1.465,57 EUR). На седничном нивоу цијена злата је забиљежила раст за 0,87%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

